

UZASADNIENIE

Syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. w pozwie w postępowaniu upominawczym z dnia 18 czerwca 2013 roku wniósł o zasądzenie od Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 290.808,18 złotych z ustawowymi odsetkami i kosztami postępowania tytułem zapłaty za wykonane roboty budowlane w ramach powołanego przez strony konsorcjum /pозew k. 2-4/.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż na podstawie umowy konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku oraz umowy o roboty budowlane z dnia 5 listopada 2009 roku strony realizowały zamówienie publiczne "Wykonanie robót remontowo - budowlanych i budowę budynków dla Prokuratury Rejonowej w Pabianicach". (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. za wykonane przez siebie prace budowlane wystawiła szereg faktur obciążających pozwaną za które pomimo wezwań nie otrzymała zapłaty.

W dniu 5 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi X Wydział Gospodarczy wydał w postępowaniu upominawczym nakaz zapłaty uwzględniający w całości żądania syndyka masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. /nakaz zapłaty k. 81/.

Od nakazu zapłaty z dnia 5 grudnia 2012 roku sprzeciw wniosła (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. żądając oddalenia powództwa i zasądzenia kosztów postępowania /sprzeciw k. 96-103/. W uzasadnieniu sprzeciwu podniesiono, iż w ramach rozliczenia zawartej przez strony umowy konsorcjum powód uzyskał wyższą kwotę niż przewidywała powyższa umowa. Pozwany wskazał, iż od maja 2010 roku Spółka (...) zaprzestała wykonywania prac budowlanych w umówionych terminach, a w sierpniu 2010 roku opuściła plac budowy naruszając postanowienia umowy konsorcjum. Ten fakt dodatkowo opóźnił proces budowlany i w istocie Spółka (...) była obowiązana do zaspokojenia kary umownej naliczonej przez inwestora w kwocie 667.917,80 złotych, a kwota ta została potrącona z faktur pozwanego obciążających zamawiającego, które po odjęciu 3% były refakturowane przez powoda. Pozwany wskazał nadto, iż powód w istocie w pozwie żąda zapłaty za roboty budowlane, podczas gdy strony sporu łączyła jedynie umowa konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku, a tym samym powód może żądać jedynie rozliczenia konsorcjum, a takie rozliczenie powoduje konieczność odliczenia wydatków, a w tym kar umownych zasadnie naliczonych przez inwestora.

Po wydaniu pisemnej opinii przez biegłego z zakresu rachunkowości w piśmie procesowym z dnia 4 kwietnia 2014 roku syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. oświadczył, iż na podstawie art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz.1112) występuje z niniejszego postępowania i przedstawił prawomocne postanowienie sędziego-komisarza z dnia 26 marca 2014 roku wyrażające zgodę na przedmiotowe wystąpienie (pismo powoda z dnia 4 kwietnia 2014 roku k. 365-367; postanowienie sędziego-komisarza z dnia 26 marca 2014 roku k. 368). W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z dnia 16 lipca 2014 roku zawiesił postępowanie z udziałem syndyka i podjął postępowanie z udziałem upadłego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w P. (postanowienie z dnia 16 lipca 2014 roku k. 417). W wypadku bowiem wystąpienia syndyka nastąpiło automatyczne podstawienie procesowe (subrogacja) upadłego w miejsce syndyka (patrz: W. B. "Stanowisko syndyka upadłości w procesach z jego udziałem" Państwo i Prawo 1993, nr 2).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należą m.in. roboty budowlane związane z wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (odpis aktualny z KRS powódki, k. 9-18). Postanowieniem z dnia 29 października 2010 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi XIV Wydział Gospodarczy dla spraw Upadłościowych i Naprawczych ogłosił (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (postanowienie z uzasadnieniem k. 58-63).

Przedsiębiorstwo (...) "POL-A." Spółka Akcyjna z (...) w W. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. wykonywanie robót budowlanych (odpis aktualny z KRS pozwanej, k. 88-95). W toku postępowania pozwana zmieniła i obecnie jest nią W. (odpis aktualny z KRS k. 423).

W dniu 15 września 2009 roku strony sporu zawarły umowę konsorcjum celem przygotowania i złożenia wspólnej oferty w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego "Wykonanie robót remontowo-budowlanych i budowy budynku dla Prokuratury Rejonowej w Pabianicach przy ulicy (...)", a w wypadku wyboru oferty konsorcjum do realizacji przedmiotu zamówienia, przy czym jako lider konsorcjum wskazane zostało Przedsiębiorstwo (...) "POL-A." Spółka Akcyjna z (...) w W. (umowa konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku z załącznikami k. 34-48).

W § 5 i § 6 umowy konsorcjum strony uzgodniły, iż wynagrodzenie za wykonanie objętych zamówieniem prac budowlanych w odniesieniu do Przedsiębiorstwa (...) "POL-A." Spółki Akcyjnej z (...) w W. wyniesie 98.237,71 zł netto (3% wartości zamówienia), zaś w odniesieniu do Spółki (...) 3.176.352,47 zł netto (97% wartości zamówienia), a nadto, iż pod dokonaniu przez zamawiającego odbioru części robót Spółka (...) będzie wystawiała faktury częściowe obciążające lidera konsorcjum, które będą płatne w terminie 37 dni od dnia wystawienia, po potrąceniu 3% na rzecz (...) Spółki (...) (§ 5 i 6 umowy konsorcjum k. 39-41).

Ponadto w § 7 umowy konsorcjum strony uzgodniły, iż po dokonaniu końcowego odbioru robót i ostatecznym rozliczeniu z zamawiającym w terminie 30 dni od wystawienia ostatniej faktury dokonają rozliczenia ostatecznego wynagrodzenia za wykonane prace budowlane (§ 7 umowy konsorcjum k. 41-42).

W dniu 5 listopada 2009 roku Prokuratura Okręgowa w Łodzi działająca jako zamawiający (inwestor) i Przedsiębiorstwo (...) "POL-A." Spółka Akcyjna z (...) w W. działające jako lider konsorcjum zawarły umowę Nr (...) na roboty budowlane której przedmiotem było "Wykonanie robót remontowo budowlanych i budowa budynków dla Prokuratury Rejonowej w Pabianicach przy ulicy (...)", która określała, iż prace budowlane mają zostać zakończone w terminie do dnia 30 kwietnia 2012 roku i do tej daty winno zostać wydane pozwolenie na użytkowanie obiektu oraz winien zostać podpisany protokół odbioru końcowego, a nadto określała wartość ryczałtowego wynagrodzenia na kwotę 3.995.000,02 zł brutto (umowa o roboty budowlane k. 19-26). W § 10 umowy o roboty budowlane z dnia 5 listopada 2009 roku strony przewidziały należne zamawiającemu kary umowne za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,05% wynagrodzenia brutto za każdy dzień zwłoki oraz za niewykonanie harmonogramu finansowo - rzeczowego za dany rok kalendarzowy do dnia 20 grudnia (§ 10 umowy o roboty budowlane k. 24).

W Strony sporu zawarły 3 aneksy do umowy konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku z których aneks nr (...) iż pod dokonaniu przez zamawiającego odbioru części robót Spółka (...) bazie wystawiała faktury częściowe obciążające lidera konsorcjum, które będą płatne w terminie 14 dni od dnia zapłaty przez zamawiającego, po potrąceniu 3% na rzecz (...) Spółki (...), zaś aneks numer (...) określił, iż wynagrodzenie ryczałtowe z umowy konsorcjum wynosi ostatecznie kwotę 4.031.377,61 zł (aneksy do umowy konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku wraz z załącznikami k. 38-33).

W toku realizacji prac budowlanych (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wystawiła szereg faktur obciążających Spółkę (...) - lidera konsorcjum w szczególności fakturę VAT nr (...) z dnia 11 października 2010 roku z której do zapłaty pozostała kwota 54.162,09 zł wobec zaliczenia na poczet tej faktury nadpłaty do faktury VAT nr (...) w kwocie 70.760,00 zł i dokonania korekty fakturą VAT nr (...) (faktura VAT nr (...) k. 50; faktura korygująca VAT nr (...) k. 51).

Z kolei po ogłoszeniu upadłości syndyk masy upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w P. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 189.582,45 zł za roboty potwierdzone protokołem zaawansowania robót nr 8 i fakturę VAT nr (...) na kwotę 47.063,64 zł potwierdzone protokołem zaawansowania robót nr 9 (faktura VAT nr (...) k. 52; protokół zaawansowania robót nr 8 k. 64; faktura VAT nr (...) k. 53; protokół zaawansowania robót nr 9 k. 65).

Syndyk masy upadłości Spółki (...) wzywał pozwanego do zapłaty powyższych należności (wezwania do zapłaty wraz z dowodami nadania k. 54-57).

W sierpniu 2010 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. opuściła bez podania przyczyn plac budowy budynków Prokuratury Rejonowej w Pabianicach przy ulicy (...) i w tej dacie były opóźnienia w realizacji prac w stosunku do harmonogramu, a wykonane przez Spółkę prace posiadały wady i usterki (zeznania świadka A. S. k. 292-293; zeznania świadka S. T. k. 294-296).

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. nie partycypowała w jakikolwiek sposób w rozliczeniu kary umownej w kwocie 667.917,80 nałożonej przez inwestora Prokuratora Okręgowego w Łodzi (opinia biegłego z zakresu rachunkowości I. S. k. 314-343).

Wobec niespodziewanego opuszczenia placu budowy przez Spółkę (...) pozwany miał trudności ze znalezieniem nowych wykonawców i nie mógł dotrzymać harmonogramu robót na rok 2010 (zeznania świadka A. S. k. 292-293; zeznania świadka S. T. k. 294-296).

Pismem z dnia 7 stycznia 2011 roku inwestor zadania "Rozbudowa z przebudową i budową budynków dla Prokuratury Rejonowej w Pabianicach przy ul. (...) 3" Prokurator Okręgowy w Łodzi obciążył Przedsiębiorstwo (...) "POL-A." Spółkę Akcyjną z (...) w W. karą umowną w kwocie 667.917,80 zł z tytułu niewykonania harmonogramu finansowo-rzeczowego w roku 2010 na podstawie § 10 ust. 1 pkt. 1.1.2. umowy nr (...) z dnia 5 listopada 2009 roku (wezwanie do zapłaty kar umownych k. 105; nota księgową z dnia 31 grudnia 2010 roku k. 106; wyliczenie kar k. 107; faktury i protokoły zaawansowania robót k. 108-246). Przedmiotowa kara umowna w kwocie 667.917,80 złotych została rozliczona w drodze potrącenia przez inwestora z wierzytelnościami Spółki (...) (pismo Prokuratora Okręgowego w Łodzi z dnia 6 czerwca 2013 k. 307; zeznania świadka A. S. k. 293; zeznania świadka S. T. k. 294; opinia biegłego I. S. k. 343).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów, które uznać należy za wiarygodne, jednoznaczne i korespondujące ze sobą. W szczególności nie może budzić wątpliwości, iż to z wyłącznej winy Spółki (...), która bez podania przyczyn opuściła plac budowy obiektu przy ulicy (...) w P. nastąpiło wstrzymanie prac budowlanych i ostatecznie opóźnieniem w ich wykonaniu w roku 2010. Zgodnie z § 10 pkt. 1.1.2 umowy o roboty budowlane z dnia 5 listopada 2009 roku wykonawca był zobowiązany do zapłaty zamawiającemu kary umownej za niewykonane harmonogramu finansowo-rzeczowego przewidzianego na dany rok kalendarzowy w terminie do 20 grudnia - 1% wynagrodzenia umownego brutto lub całe wynagrodzenie za niewykonaną część robót, o ile przekroczy 1% wynagrodzenia umownego brutto. To wskutek zaniechania wykonywania prac przez Spółkę (...) nastąpiło niewykonanie prac wynikających z harmonogramu finansowo-rzeczowego przewidzianego na rok kalendarzowy 2010 i w konsekwencji naliczenie przez inwestora (Prokuratora Okręgowego w Łodzi) kar umownych z tego tytułu w wysokości 667.917,80 złotych, które zostały potrącone z należnościami konsorcjum.

Dostrzegając, że art. 328 § 2 KPC, wśród elementów konstrukcyjnych uzasadniania wyroku, nie wymienia wskazania przyczyn, dla których sąd uznał określone fakty za udowodnione, z uwagi na wagę tego dowodu dla rozstrzygnięcia w sprawie, w tej części uzasadnienia należy jeszcze wskazać na racje, jakie przemawiały za daniem wiary przeprowadzonemu dowodowi z opinii biegłego sądowego.

Mimo iż dowód ten, tak jak każdy inny dowód, podlega ocenie według art. 233 § 1 KPC, to jednakże sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych. W konsekwencji odwołanie się przez sąd dokonujący oceny dowodu z opinii biegłego, do takich kryteriów jak: zgodności opinii z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także poziomu wiedzy biegłego, stanowi wystarczające i należyte odniesienie się do wiarygodności dowodu z opinii biegłego sądowego (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 7 kwietnia 2005 r. II CK 572/04, Lex 151656; teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 15 listopada 2002 r. V CKN 1354/00, Lex 77046; teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r. IV

CKN 1383/00, Lex 52544; teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 7 listopada 2000 r. I CKN 1170/98, OSNC 2001, z. 4, poz. 64). Natomiast przywołane okoliczności przemawiały za daniem wiary przeprowadzonemu w sprawie dowodowi z opinii biegłego sądowego.

Dodatkowo należy wskazać, że strony, po doręczeniu im odpisu opinii biegłego sądowego, nie tylko nie wniosły umotywowanych zastrzeżeń do opinii, ale w ogóle nie wniosły jakichkolwiek uwag do wydanej opinii. Natomiast sąd nie ma obowiązku wzywania na rozprawę biegłych w celu złożenia ustnych wyjaśnień, gdy strony nie zgłaszają zastrzeżeń do opinii pisemnej (vide: teza z uzasadnienia wyroku SN z dnia 5 września 2001 r. II UKN 547/00, OSNP 2003, z. 11, poz. 277). Z treści wydanej w sprawie opinii wynika jednoznacznie, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. w jakikolwiek sposób nie partycypowała w uregulowaniu kar umownych naliczonych przez inwestora i objętych notą obciążeniową z dnia 30 grudnia 2010 roku (k. 106). Tym samym jednoznacznym jest, iż powód otrzymał generalnie wynagrodzenie za faktycznie wykonane prace, bez podania przyczyn opuścił plac budowy w sierpniu 2010 roku, co skutkowało opóźnieniem prac w roku 2010 i dalej naliczeniem i potrąceniem kar umownych. Spółka (...) pomimo obiektywnego zawinięcia nie partycypowała jednak w jakikolwiek sposób w zapłacie kar umownych, a ta okoliczność jednoznacznie została potwierdzona przez biegłego sądowego I. S. (2) w wydanej opinii.

Strony sporu zostały wezwane na rozprawę w dniu 16 września 2014 roku do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z ich przesłuchania w wypadku nie usprawiedliwionego niestawiennictwa (postanowienie k. 416). Pomimo powiadomienia strony nie stawily się na rozprawę w dniu 16 września 2014 roku, a tym samym z obiektywnych i niezależnych przyczyn nie mógł zostać przeprowadzony dowód z przesłuchania stron (protokół rozprawy z dnia 16 września 2014 roku k. 437).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo, jako nieusprawiedliwione co do zasady, podlegało oddaleniu w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż strony sporu łączyła zawarta w dniu 15 września 2009 roku umowa konsorcjum. Brak jest ustawowej definicji konsorcjum. Konsorcjum nie jest również w zasadzie elementem języka prawnego. Pojęcia tego nie używa kodeks cywilny. Nie używa go też ustawa o zamówieniach publicznych, która dla opisania sytuacji, w której ma dojść do połączenia sił różnych podmiotów używa sformułowania iż „Wykonawcy mogą ubiegać się o zamówienie”. Umowa konsorcjum należy do umów nienazwanych i traktowana jest zarówno przez większość przedstawicieli nauki jak i w orzecznictwie SN jako umowa spółki prawa cywilnego, do której mają zastosowanie odpowiedni przepisy art. 860 – 875 k.c. (por. dr hab. Janusz A. S. „Konsorcjum budowlane wybrane zagadnienia prawne”). Spółka cywilna nie posiada podmiotowości prawnej a tym samym nie posiada zdolności sądowej. W sprawach o zasądzenie wierzytelności należącej do majątku wspólnego wspólników spółki cywilnej, po stronie czynnej (powodowej) występuje współuczestnictwo materialne konieczne, oparte na wspólności praw i obowiązków wynikających z istoty stosunku prawnego (art. 72 § 1 i § 2 k.p.c.). Występuje tu bowiem jednakowa sytuacja prawna tych osób ze względu na treść żądania i potrzebę rozciągnięcia skutecznej ochrony prawnej.

Konsekwencją współuczestnictwa koniecznego czynnego jest istnienie łącznej legitymacji procesowej wymagającej występowania w sprawie wszystkich współuczestników (członków konsorcjum). (...) spółki cywilnej nie jest legitymowany do dochodzenia wierzytelności wchodzącej w skład majątku wspólnego wspólników spółki (por. uchwała SN z 9 lutego 2011 roku, III CZP 130/10 legalis).

To nie wspólnik, lecz wykonawcy tworzą spółkę cywilną (konsorcjum), stanowią właściwy podmiot praw i obowiązków wynikających z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia publicznego są łącznie legitymowani w postępowaniu sądowym o zwrot wadium (art. 46 ust. 1 i 2 z wz. Z art. 23 zamPubl.). Nie ma natomiast takiego uprawnienia jedynie jeden z wykonawców, w tym lider konsorcjum. (por postanowienie SN z dnia 13 października 2011 roku V CSK 475/10, legalis)

Stroną w postępowaniu sądowym nie może być zatem ani konsorcjum, ani lider tego konsorcjum, lecz podmioty wchodzące w skład konsorcjum. Nie ma natomiast takiego uprawnienia jeden z wykonawców w tym lider konsorcjum (por. uchwała SN z dnia 13 października 2011 roku, V CSK 475/10, L., postanowienie SN z dnia 27 maja 2010 roku, III CZP 25/10, L.).

Prawo zamówień publicznych w art. 23 dopuszcza możliwość wspólnego ubiegania się przez wykonawców o udzielenie zamówienia (ust. 1). Są oni wówczas zobligowani do ustanowienia pełnomocnika do reprezentowania ich w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo reprezentowania w postępowaniu i zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego (ust. 2), a przepisy dotyczące wykonawcy stosuje się odpowiednio do wykonawców, o których mowa w ust. 1 (ust. 3). Pełnomocnikiem wykonawców może być osoba trzecia, lub lider konsorcjum. Przy czym prawo zamówień publicznych nie definiuje odrębnie „wykonawcy wielopodmiotowego”, lecz wykonawcę (art. 2 pkt. 11), w ten sposób, że jest nim osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, która ubiega się o udzielenie zamówienia publicznego, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia publicznego. Zatem uczestnikiem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub stroną w postępowaniu sądowym związanym z zagrożeniem interesu prawnego wykonawcy nie jest konsorcjum ani lider konsorcjum, lecz podmioty tworzące konsorcjum (por. wyrok SN z dnia 13 października 2011 roku, sygn. akt V CSK 475/10, L., postanowienie SN z dnia 27 maja 2010 roku, III CZP 25/10 L.).

Zdaniem Sądu powyższe uzasadnia, że art. 23 prawa o zamówieniach publicznych statuuje łączny udział wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w korzystaniu ze środków ochrony prawnej, także w przedmiotowym postępowaniu o zapłatę wynagrodzenia wynikającego z umowy z dnia 21 sierpnia 2008 roku zawartej w oparciu o procedury prawa o zamówieniach publicznych.

To nie powód (członek konsorcjum) lecz powód i lider konsorcjum Przedsiębiorstwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. stanowią właściwy podmiot praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Pamiętać jednak należy, iż postępowanie w niniejszej sprawie nie dotyczy rozliczenia umowy o roboty budowlane z dnia 5 listopada 2009 roku zawartej przez Spółkę (...) jako lidera konsorcjum stron sporu, a dotyczy właśnie rozliczenia umowy konsorcjum z dnia 15 września 2009 roku. Przedmiotowa umowa konsorcjum w § 4 ust. 6 stanowi, iż: "Stronie Konsorcjum, która zaspokoiła roszczenia Zamawiającego, powstałe wskutek działań bądź zaniechań, którejkolwiek z pozostałych Stron Konsorcjum, służyć będzie roszczenie regresowe do tej Strony Konsorcjum o zwrot całego spełnionego świadczenia" (k. 39). Zebrany materiał dowodowy wskazuje, iż winę za okoliczności uzasadniające naliczanie kar umownych przypisać można wyłącznie Spółce (...). Z opinii biegłego z zakresu rachunkowości wynika jednoznacznie z jakimi fakturami pozwanej nastąpiło potrącenie kar umownych (tabela k. 343), a wobec wygaśnięcia wiarygodności objętych tymi fakturami wskutek potrącenia (art. 498 KC) brak było podstaw do refakturowania tychże faktur stosownie do § 6 ust. 3 umowy konsorcjum. W § 6 ust. 4 tejże umowy strony ustaliły, iż "W razie zapłaty częściowej przez Zamawiającego za fakturę VAT wystawioną przez Lidera Konsorcjum (...) Lider Konsorcjum przekaze (...) wynagrodzenie zgodnie z ust. 3 w wysokości proporcjonalnej do zapłaconej przez Zamawiającego kwoty." Tym samym wobec braku zapłaty przez inwestora Spółka (...) nie mogła refakturować faktur w zakresie dokonanego potrącenia. Pamiętać należy, iż faktury VAT nr (...) zostały wystawione już przez syndyka masy upadłości, po dokonaniu potrąceniu dopiero w dniu 15 września 2011 roku.

Skoro zatem ze stanu faktycznego i wskazanych wyżej zapisów umowy konsorcjum wynika, iż powoda obciążała w całości kara umowna w kwocie 667.917,08 złotych i jednocześnie był on uprawniony jedynie do wystawiania faktur obciążających powoda tylko w zakresie kwot faktycznie wypłaconych przez zamawiającego - Prokuratora Okręgowego w Łodzi, to brak było podstaw do wystawienia faktur objętych niniejszym sporem. Spółka (...) w jakikolwiek zakresie nie uczestniczyła w zapłacie tychże kar umownych pomimo świadomego spowodowania okoliczności skutkujących ich naliczaniem. Z tych powodów żądanie zapłaty należności z faktur objętych pozwem było nieusprawiedliwione co do zasady.

Już powyższe zważenie, z uwagi na materialną akcesoryjność wierzytelności o odsetki względem należności głównej (por. art. 481 § 1 KC), jest wystarczające również do oddalenia powództwa w zakresie żądania odsetek (accessorium sequitur principale).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – należało orzec jak w ust. 1 sentencji i oddalić powództwo w całości.

O kosztach procesu należało – na podstawie art. 98 § 1 KPC – rozstrzygnąć z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Znajduje to uzasadnienie w fakcie, że powództwo-żądanie strony powodowej, zgodnie z wnioskiem strony pozwanej, zostało oddalone w całości. To więc strona powodowa uległa w zakresie całości swoich żądań i to ją winny ostatecznie obciążać koszty procesu, w tym koszty strony pozwanej.

Na koszty procesu strony pozwanej składały się tylko koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 7.200 zł (§ 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu /tj. Dz. U. poz. 460 z 2013 r./) i 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia kopii dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym (k. 381).

Sąd nie uwzględnił zawartego w sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty wniosku pozwanej o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości (k. 96). Przedmiotowa sprawa jest typową sprawą gospodarczą, a postępowanie dowodowe (przesłuchanie 2 świadków) odbyło się na jednej rozprawie. Wydana w sprawie opinia biegłego nie była kwestionowana przez strony. Tym samym brak jest podstaw do uznania, iż pełnomocnik powoda poświęcił znaczący czas na podjęcie czynności procesowych w toku postępowania, a przedmiotowe czynności obejmowały skomplikowane zagadnienia.

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 108 § 1 zd. I oraz art. 109 § 2 KPC w zw. z przywołanymi przepisami – sąd, w ust. 2 sentencji wyroku, postanowił zasądzić od strony powodowej na rzecz pozwanej sumę powyższych pozycji, tj. kwotę 7.217,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W niniejszej sprawie Skarb Państwa tymczasowo wyłożył na wydatki (opinia biegłego) kwotę 6.353,15 zł / postanowienie k. 346/.

W ocenie Sądu było podstaw do obciążenia tym kosztem sądowym powoda, albowiem z jednej strony wobec niego wszczęto upadłość likwidacyjną, atym samym nie sprawuje zarządu majątkiem, z drugiej zaś strony nie zasądzono na jego rzecz jakiegokolwiek świadczenia, nie będzie więc możliwe ściągnięcie tego kosztu z takiego zasądzonego roszczenia. Z kolei zasady obowiązujące przy zwrocie kosztów procesu (art. 98 § 1 KPC) sprzeciwiały się obciążeniu tym kosztem pozwanej, albowiem wygrała ona sprawę w całości. Innymi słowy brak było podstaw do obciążenia którejkolwiek ze stron procesu wydatkami poniesionymi tymczasowo przez Skarb Państwa (por. art. 113 ust. 1 i 2 w zw. z art. 83 ust. 2 uKSC).

Mając na uwadze powyższe sąd, w ust. 3 sentencji wyroku, postanowił ostatecznie przejść w koszty Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Łodzi wydatki tymczasowo poniesione przez Skarb Państwa w łącznej kwocie 6.353,15 zł.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.